

Inspiratie en perspectief

Binnen de redactie van *Mens & Maatschappij* heeft een wisseling van de wacht plaatsgevonden. Niet alleen is er een nieuwe voorzitter; ook zijn er twee nieuwe leden.

Vanwege zijn vertrek naar het Europese Universiteitsinstituut in Florence, heeft Jaap Dronkers de redactie vaarwel gezegd. Hij was sinds 1980 lid van de redactie en vanaf 1985 in de hoedanigheid van voorzitter. Hij heeft het tijdschrift op vakkundige wijze door allerlei transities gelooft, van uitgever naar uitgever en zelfs – dit jaar nog – het elektronische tijdperk in! Helaas wenste Dronkers niet in te gaan op ons verzoek ‘lid in den vreemde’ te worden. Wel zal hij als lid van de redactieraad bij het tijdschrift betrokken blijven. We zullen Dronkers missen om zijn vriendschap en jovialiteit, zijn enthousiasme, zijn brede kennis, zijn lef om onpopulaire opvattingen te verdedigen, zijn gevoel voor maatschappelijke vraagstukken, zijn terughoudendheid om zich bij een bepaalde sociologische school aan te sluiten – maar ook om iets heel praktisch, namelijk zijn onnavolgbare bekwaamheid in het schrijven van persberichten. Vanaf deze plek wil ik hem nogmaals danken voor zijn inzet voor *Mens & Maatschappij* en hem alle goeds toewensen in zijn nieuwe werkring.

Toevallig genoeg is een van de nieuwe redactieleden juist teruggekeerd van een langdurig verblijf in het buitenland. Ik spreek hier over Ineke Maas, die 10 jaar aan het Max Planck Instituut in Berlijn verbonden is geweest. Zij gaat het redactiesecretariaat van Claartje Mulder overnemen. Overigens blijft de laatste gewoon lid van de redactie. Met Maas is de redactie verrijkt met een breedgeschoolde sociologe die zich ook op het terrein van historisch onderzoek begeeft. De toetreding van Bert Schijf geeft een verdere uitbreiding van de reeks disciplines die in de redactie zijn vertegenwoordigd. Schijf is politicoloog van huis uit met als specialisatie methoden en technieken, heeft over historische onderwerpen gepubliceerd en is zich meer en meer in de antropologie gaan verdiepen.

De wisselingen binnen de redactie vormen een goede gelegenheid voor bezinning op de formule van het tijdschrift. Willen we van koers veranderen of gaan we door op dezelfde voet? Ik wil hier refereren aan de beginselverklaring die te vinden is in het colofon: ‘*Mens & Maatschappij* zal nooit de spreekbuis worden van een bepaalde richting of stroming, maar openstaan voor elke bijdrage op wetenschappelijk niveau’. Kwaliteit is de belangrijkste maatstaf die wij hanteren. Dat blijft zo. Wat eveneens zeker niet zal veranderen is de taal waarin wordt gepubliceerd. *Mens & Maatschappij* blijft een Nederlandstalig tijdschrift. Kees Schuyt heeft in het juninummer van 2000 de argumenten hiervoor gegeven. Ten eerste moet ook de buitenwetenschappelijke gemeenschap van ambtenaren en journalisten kennis kunnen nemen van de producten van academisch onderzoek. Ten tweede zijn er bepaalde onderwerpen die wel interessant zijn maar zich niet lenen voor publicatie in een buitenlands medium omdat het typisch Nederlandse aangelegenheden zijn. Ten derde is het van belang dat de eigen taal niet wordt verwaarloosd. Aan het publiceren in internationale tijdschriften is over het algemeen meer prestige

verbonden dan aan het publiceren in de eigen taal. Als redactie willen we voorkomen dat auteurs voornamelijk tweede-keuze-manuscripten bij ons aanbieden en het betere werk bewaren voor de internationale markt. Vandaar dat wij Nederlandse versies van artikelen in behandeling nemen die ook aan internationale tijdschriften worden aangeboden. Voorwaarde voor opname in *Mens & Maatschappij* is echter wel – uiteraard naast het voldoen aan de gebruikelijke kwaliteitscriteria – dat de niet-Nederlandse versie op een later tijdstip verschijnt. De korte doorlooptijd van de artikelen tot publicatie in ons tijdschrift maakt dit over het algemeen goed mogelijk.

Mens & Maatschappij pretendeert een breed sociaal-wetenschappelijk tijdschrift te zijn. Ons streven is erop gericht een rijke schakering aan thema's de revue te laten passeren. Zoals uit het recente overzicht van Wil Arts van *Mens & Maatschappij* in de afgelopen 25 jaar blijkt, lukt dat aardig. Toch zijn daarbij kanttekeningen te plaatsen. Al jaren zijn we niet helemaal gelukkig met een zekere eenzijdigheid die in de loop van de tijd in de stijl van de artikelen in dit tijdschrift is geslopen. Het is wat te veel van hetzelfde: kwantitatief empirisch van goede tot uitstekende kwaliteit maar tegelijkertijd een beetje saai en niet altijd even inspirerend. De zekere eenzijdigheid in stijl suggereert een voorkeur van de redactie. Niets is echter minder waar. Aan u de uitdaging het tijdschrift te verlevendigen. Wij willen daaraan bijdragen door – en dit zal geen verrassing zijn – meer aandacht te besteden aan maatschappelijk relevante vraagstukken. We beseffen dat veranderingen in kopij niet vanzelf gaan. Vandaar dat we gericht te werk zullen gaan. Een van de ideeën die bij ons leven is een artikelenreeks te starten onder de noemer 'ontmaskering'. Wat is werkelijkheid en wat is mythe? De redactie zal sociaal-wetenschappers – deskundigen op een bepaald terrein – uitnodigen de zin en onzin op een rij te zetten inzake vragen als: is Nederland vol? Presteren Rooms-Katholieke Scholen het beste? Vertonen de levens van mensen nu meer diversiteit dan vroeger? Is de sociale ongelijkheid toegenomen? Is er meer criminaliteit onder allochtone jongeren dan onder autochtonen? Voor een kwaliteitstijdschrift als het onze, kan het geen kwaad regelmatig stil te staan bij de vraag 'wat weten we als sociale wetenschappers nu eigenlijk?'

Mens & Maatschappij is het oudste en meest gerenommeerde Nederlandstalige sociaal-wetenschappelijke tijdschrift. Het gaat vol vertrouwen op weg naar zijn eeuwfeest.

Pearl A. Dykstra